

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна)
«ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ І СВІТОВА ПОЛІТИКА»

Розробник:
Приходько Сергій, к.політ.н., доцент,
доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін

Полтава, 2023р.

Опис навчальної дисципліни та інформація про розробника

Назва навчальної дисципліни	Європейська інтеграція і світова політика
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Міжфакультетська вибіркова навчальна дисципліна
Назва структурного підрозділу	кафедра гуманітарних і соціальних дисциплін
Контактні дані розробників, залучених до викладання	Викладач: Приходько Сергій, к. політ. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних і соціальних дисциплін Контакти: ауд. 458, навчальний корпус № 4 e-mail: serhii.prykhodko@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/prihodko-sergiymikolayovich
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Спеціальність Освітня програма	
Попередні умови для вивчення дисципліни	«

Заплановані результати навчання

Мета вивчення навчальної дисципліни: ознайомити здобувачів вищої освіти з особливостями виникнення, розвитку і трансформації європейської інтеграції; навчити аналізувати проблеми євроінтеграції та сучасної співпраці України з країнами Європейського Союзу, перспективи її вступу до ЄС; розширити політичну свідомість і культуру здобувачів вищої освіти, їх ціннісні орієнтації та настанови, сприяти формуванню їх активної громадянської позиції й розумінню суті загально цивілізаційних змін.

Основні завдання навчальної дисципліни: вивчення витоків інтеграційних процесів в Європі, розвитку європейських інтеграційних процесів, утворення Європейського Союзу, процесів його розширення і трансформації; основних моделей європейської політичної системи; складу, організації діяльності та основних повноважень органів ЄС; критеріїв вступу до ЄС – географічного, політичного, економічного, правового, критерію абсорбції; головних етапів вступу країни до ЄС; наслідки Brexit; Європейської політики сусідства і шляхів її реалізації; співпраці України з Європейською спільнотою, проблем і перспектив вступу України до ЄС

Компетентності: *загальні:*

ЗК 01. Вміння використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології.

ЗК 11. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 17. Уміння критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отримані знання.

Результати навчання:

РН 07. 7. Демонструвати знання сучасного рівня та новітніх технологій у різних галузях для їхнього упровадження у професійній діяльності та вирішенні фахових завдань.

РН 13. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

РН 16. Розуміти загальні та специфічні риси історичного, економічного, політичного та культурного розвитку України, Європи та світу; особливості функціонування, проблемні аспекти та перспективи міжнародних інтеграційних союзів; фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот; характеризувати туристичну галузь різних країн.

РН 18. Демонструвати міждисциплінарний підхід та цілісний світогляд у вирішенні наукових проблем, що передбачає глибоке знання передових методологічних основ фундаментальних та прикладних наук й дає можливість переосмислювати та поглиблювати дану галузь в контексті біосферної парадигми розвитку суспільства.

Програма та структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		л	с	с.р.
Тема 1 Сучасна система світової політики..	13	4	2	7
Тема 2. Основні суб'єкти сучасної світової політики.	13	2	2	9
Тема 3. Міжнародна безпека у системі світової політики.	13	2	2	9
Тема 4. Європейська інтеграція: її сутність та логіка.	13	2	2	9
Тема 5. Принципи діяльності Європейського Союзу.	13	2	2	9
Тема 6. Принципи діяльності НАТО.	13	2	2	9
Тема 7. Європейський та євроатлантичний напрями зовнішньої політики України.	12	2	2	8
Усього годин	<i>90</i>	<i>16</i>	<i>14</i>	<i>60</i>

Оцінювання результатів навчання**Форми контролю результатів навчання**

Результати навчання	Форма контролю				
	Опитування на семінарських заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Реферат	Разом
РН07	8	5	6	6	25
РН13	9	5	5	6	25
РН16	9	5	5	6	25
РН18	9	5	5	6	25
Разом	35	20	21	24	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	Опитування на семінарських заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи	Реферат	
Тема 1 Сучасна система світової політики..	5	-	3		8
Тема 2. Основні суб'єкти сучасної світової політики.	5	-	3		8
Тема 3. Міжнародна безпека у системі світової політики.	5	-	3		8
Тема 4. Європейська інтеграція: її сутність та логіка.	5	-	3	12	8
Тема 5. Принципи діяльності Європейського Союзу.	5	-	3	12	8
Тема 6. Принципи діяльності НАТО.	5	-	3		8
Тема 7. Європейський та євроатлантичний напрями зовнішньої політики України.	5	20	3		28
Реферат					24
Разом	35	20	21	24	100

Критерії оцінювання

Опитування на семінарських заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
5	здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє повне розуміння його змісту; обґрунтовує власні думки; демонструє на високому рівні знання принципів світової політики та європейської інтеграції, наводить необхідні приклади, аргументує їх; активно бере участь у дискусіях, виявляє ініціативу;
4	здобувач вищої освіти ґрунтовно і послідовно викладає вивчений навчальний матеріал, виявляє належне розуміння його змісту, але припускається незначних помилок, які самостійно виправляє після зауважень викладача; демонструє на належному рівні знання світової політики та європейської інтеграції, наводить необхідні приклади, аргументує їх; бере участь у дискусіях, диспутах; виявляє ініціативу;
3	здобувач вищої освіти виявляє знання і розуміння тематики навчальної дисципліни, викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує власні думки; пов'язує теоретичний матеріал з практичними вміннями з допомогою викладача; участь у дискусіях бере не охоче, не виявляє

	ініціативу; демонструє на середньому рівні базові знання принципів світової політики та європейської інтеграції;
2	здобувач вищої освіти під час відповіді демонструє елементарний рівень засвоєння навчального матеріалу, викладає його непослідовно і невпевнено, допускається значних принципових помилок у викладенні фактів, що спотворюють їх зміст, досить фрагментарно відтворює основні категорії з дисципліни; аналіз світової політики та європейської інтеграції здійснюється на поверхневому рівні;
1	здобувач вищої освіти не виявляє знань більшої частини навчального матеріалу, допускає суттєві помилки, що можуть спотворювати зміст питань; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати власні думки і відчуває труднощі під час добору прикладів та поєднання теорії з практичними навичками; демонструє на низькому рівні базові знання проблем світової політики та європейської інтеграції.
0	відповідь відсутня

Розв'язування тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
0-20	За кожну правильну відповідь 1 бал

Виконання завдань самостійної роботи (в розрізі кожної теми)

Кількість балів	Критерії оцінювання
3	Завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій на високому рівні з демонструванням уміння застосовувати необхідну інформацію, знання, методи та інструменти для організації результативної та ефективної освітньої діяльності; здобувач вищої освіти застосовує творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних завдань в навчальній діяльності для реалізації програмних результатів навчання, демонструє здатність навчатись.
2	Завдання самостійної роботи з теми виконані відповідно до методичних рекомендацій на достатньому рівні з демонструванням уміння застосовувати необхідну інформацію, знання, методи та інструменти для організації результативної та ефективної освітньої діяльності; здобувач вищої освіти застосовує творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних завдань в навчальній діяльності для реалізації програмних результатів навчання, демонструє здатність навчатись, вибудовуючи свою діяльність на базі етичних принципів та персональної відповідальності.
1	Завдання самостійної роботи виконані частково, або мають неточності чи незначні помилки з частковим демонструванням уміння застосовувати необхідну інформацію, знання, методи та інструменти для організації результативної та ефективної освітньої діяльності; здобувач вищої освіти не застосовує творче мислення для розв'язання теоретичних та практичних проблем в навчальній діяльності.
0	Завдання самостійної роботи не виконані, або виконані повністю неправильно.

Написання реферату

Кількість балів	Критерії оцінювання
10-12	виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; дані правильні відповіді на додаткові питання; вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, академічної доброчесності, в процесі доповіді демонструє на високому рівні сформовані навички ділової комунікації, професійної етики
7-9	виконані всі вимоги до написання і захисту реферату; визначена проблема й обґрунтована її актуальність; зроблений аналіз різних поглядів на проблему науковців; сформульовані чіткі завдання дослідження; логічно викладена власна позиція; зміст реферату відповідає темі, що розкрита повністю; сформульовані висновки відповідно до завдань; витриманий обсяг реферату; дотримані вимоги до зовнішнього оформлення; відповіді на додаткові питання не повні; вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності з дотриманням принципу автономної та якісної роботи щодо поставлених завдань і взятих обов'язків, академічної доброчесності, в процесі доповіді демонструє на достатньому рівні сформовані навички ділової комунікації, професійної етики
3-6	основні вимоги до реферату і його захисту виконані, але при цьому допущені деякі недоліки; не обґрунтовано актуальність проблеми, висновки не чіткі; наявні певні неточності у викладенні матеріалу; вимоги щодо оформлення реферату дотримані; на додаткові питання дані неповні відповіді; здобувач вищої освіти в процесі доповіді демонструє на середньому рівні сформовані навички ділової комунікації, професійної етики.
1-2	є істотні відступи від вимог до реферування, зокрема: тема розкрита лише частково; допущені фактичні помилки в змісті реферату або при відповіді на додаткові питання; висновки відсутні; здобувач вищої освіти в процесі доповіді не розкриває повно тему реферату, не вибудовує свою діяльність на базі принципів професійної етики та персональної відповідальності; демонструє на низькому рівні сформовані навички ділової комунікації, професійної етики
0	реферативна робота не виконана

Трудомісткість

Загальна кількість годин – 90.

Кількість кредитів – 3.

Форма семестрового контролю – залік.

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних заняттях з поважної причини (документальне підтвердження) надається право відпрацювати пропущене заняття, у разі відсутності без поважних причин – здобувач вищої освіти не одержує бали за практичне заняття і позбавлений права на їхнє відпрацювання.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів. Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті, перед опануванням цієї навчальної дисципліни. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні, набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Презентації, словники, відеоролики.

Рекомендовані джерела інформації:

1. Даниленко Л. І., Поліщук І. В.. Перспективи та виклики євроінтеграційних процесів для України : навч.-метод. матеріали. Київ: НАДУ, 2013. 132 с.
2. Євроінтеграція України в системі міжнародної економічної інтеграції: навчальний посібник / І.Ю. Матюшенко, С. В. Беренда, В. В. Резніков. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2015. 504 с.
3. Капітоненко М. Теорія міжнародних відносин. Чернівці: Книги - XXI, 2019. 272 с.
4. Міжнародні системи та глобальний розвиток : підручник / В. А. Манжола, О. А. Коппель, М. Г. Капітоненко та ін. Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Знання, 2014. 526 с.
5. Круглашов К.Л., Озимок І.А., Астапенко Т.С., Руссу В.В. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття : довідник. Чернівці, 2010. 212 с.
6. Основи теорії міжнародних відносин: навч. посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 244 с.
7. Світова та європейська інтеграція: навч. посібник. Тернопіль. 2013. 258 с.

Допоміжні

1. Андріянова Н. М. Трансформація діяльності НАТО після закінчення «холодної війни». Збірник наукових праць Центру воєнно-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняхівського. 2018. Випуск №1(62). С. 113-119.
2. Андріянова Н. М. Трансформація НАТО: мета, етапи, напрями. Гілея: науковий вісник": Збірник наукових праць. 2017. Випуск 124 (9). С. 342-345.

3. Гнатюк М. М. Потенціал політичної суб'єктності Європейського Союзу в сучасній системі міжнародних відносин. Житомир : Рута, 2013. 316 с.
4. Лук'яненко Д. Г. Економічна інтеграція і глобальні проблеми сучасності: Навч. посібник. К.: КНЕУ, 2005. 204 с.
5. Філіпенко А.С. Європейська інтеграція України : поточна ситуація, завдання та пріоритети державної політики. Київ. : Національний інститут стратегічних досліджень, 2010. 63 с.
6. Grabbe H. The constellations of Europe. Now enlargement will transform the EU. London: Centre for European Reform, 2004. 83 p
7. The Institutions of the European Union / Ed. John Peterson, M. Shachleton. Oxford: University Press, 2010. 402 p.

Інформаційні ресурси

1. Журнал «Foreign Affairs». URL: <http://www.foreignaffairs.org/>
2. Журнал «Foreign Policy». URL: <http://www.foreignpolicy.com/>
3. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. URL: <http://www.ipiend.gov.ua/>
4. Міжнародна асоціація політичних наук. URL: <https://www.ipsa.org/>
5. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://icps.com.ua/>
6. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
7. Національна Парламентська бібліотека України. URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>
8. Український незалежний центр політичних досліджень. URL: <http://www.ucipr.org.ua/ua/>